

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 3. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 22. oktober 2010
Tidspunkt: Kl. 10.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Anne-Marie Meldgaard (S) formand, Flemming Møller (V), Pia Adelsteen (DF), Helle Sjelle (KF), Bjarne Laustsen (S), Meta Fuglsang (SF), Lone Dybkjær (RV), Per Clausen (EL)

Desuden deltog: Udenrigsminister Lene Espersen og fødevarerminister Henrik Høegh

Punkt 1. Rådsmøde nr. 3040+3041 (almindelige anliggender og udenrigsanliggender) den 25. oktober 2010

Udenrigsministeren: Jeg vil alene gennemgå de punkter på dagsordenen for rådsmødet, som er af særlig interesse. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig drøfte, hvis I ønsker det.

Alle punkterne er desuden til orientering.

1. Opfølgning på Det Europæiske Råd den 16. september 2010

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3040+3041 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Det Europæiske Råd 16/09-10 – bilag 5 (konklusioner fra Det Europæiske Råd-mødet)

Udvalgsmødereferat:

Det Europæiske Råd 16/09-10 – bilag 6 (skriftlig afrapportering fra Det Europæiske Råd-mødet)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

2. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 28.-29. oktober 2010

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3040+3041 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Det Europæiske Råd 28-29/10-10 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden)

Det Europæiske Råd 28-29/10-10 – bilag 2 (udkast til konklusioner)

KOM (2010) 0526 – bilag 1 (fransk/tysk erklæring om styrket økonomisk styring)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (09) – bilag 558 (side 1571, senest behandlet i EUU 9/9-10)

Udenrigsministeren: På Det Europæiske Råd den 28.-29. oktober 2010 bliver hovedemnet styrket økonomisk koordination på baggrund af den rapport, som Van Rompuy taskforcen nåede til enighed om i mandags. Finansministeren forelagde rapporten og dens politiske målsætninger og anbefalinger til Det Europæiske Råd samt den danske holdning til forhandlingsoplæg sidste fredag.

Rapporten forholder sig til:

- Styrket finanspolitisk disciplin via en stærkere stabilitets- og vækstpagt, herunder øget fokus på offentlig gæld og finanspolitisk holdbarhed, styrket anvendelse af sanktioner og styrkede nationale finanspolitiske rammer.
- Brede økonomisk overvågning af makroøkonomiske ubalancer og konkurrenceevne.
- Desuden omhandler rapporten muligheden for en permanent ramme til krisehåndtering, stærkere institutioner samt mere effektive og regelbaserede beslutningsprocesser, ligesom den nævner det "europæiske semester", som jo er vedtaget.

Jeg forventer, at Det Europæiske Råd vil endossere rapporten og udstikke klare retninger for hurtig implementering af rapportens anbefalinger. Fra dansk side støtter vi generelt rapporten og de indeholdte forslag og anbefalinger. Der er bred opbakning til Van Rompuy taskforcens arbejde, idet alle lande erkender, at der er behov for nye tiltag i forhold til at sikre en sund økonomisk udvikling i medlemslandene.

Såvel taskforcens rapport som Kommissionens forslag holder sig inden for det eksisterende traktatgrundlag. Men Tyskland ønsker, at der også efter Det Europæiske Råd arbejdes videre med et par emner, der kan medføre behov for traktatændringer. Det drejer sig dels om en permanent kriseløsningsmekanisme for eurozonen, dels om fratagelse af stemmerettigheder i Rådet som sanktionsmulighed. Frankrig har udtrykt støtte til, at der arbejdes videre med disse spørgsmål frem mod Det Europæiske Råd i marts 2011, som det fremgik af fælleserklæringen fra det fransk-tyske topmøde i Deauville i mandags. Det Europæiske Råd

3. Europaudvalgsmøde 22/10-10

den 28.-29. oktober må på den baggrund forventes også at skulle forholde sig til det videre arbejde med disse spørgsmål.

Fra dansk side støtter vi en styrket økonomisk koordination i EU. I første omgang finder vi det vigtigt, at der hurtigt gennemføres en styrkelse af de økonomisk-politiske samarbejdsstrukturer inden for det eksisterende traktatgrundlag. Det er som sagt også det, der lægges op til fra Van Rompuy taskforcens side, og som Det Europæiske Råd den 28.-29. oktober ventes at træffe beslutning om.

Arbejdet efter Det Europæiske Råd med udmøntning af taskforcens forslag forventes at ske på grundlag af bl.a. de seks konkrete retsaktionsforslag, som Kommissionen har fremsat i slutningen af september. Disse forslag forventes således først behandlet efter Det Europæiske Råd.

På Det Europæiske Råd i september drøftede vi, hvordan EU kunne styrke sin globale rolle, herunder hvordan vi kunne forbedre forberedelsen af EU's deltagelse i internationale møder. Det Europæiske Råd skal på det kommende møde drøfte en række vigtige forestående topmøder. Det gælder G20 topmødet i Seoul i november, EU/USA-topmødet ligeledes i november og COP16 i Cancun i november-december. Endvidere vil Det Europæiske Råd skulle forberede kommende topmøder med Ukraine og Rusland.

Fra dansk side lægger vi vægt på, at EU's holdninger til G20 møderne forberedes grundigt. På G20 topmødet den 11.-12. november i Seoul forventer jeg, at de væsentligste emner på dagsordenen bliver reformer af IMF og implementeringen af den fælles ramme for stærk, bæredygtig og balanceret vækst. Jeg forventer, at Det Europæiske Råd vil opfordre til implementering af de konkrete tiltag i den fælles ramme for stærk, bæredygtig og balanceret vækst, især vedrørende økonomisk konsolidering, finansiel regulering og strukturreformer. Endvidere vil EU lægge vægt på, at der skabes nyt momentum i Dohaforhandlingerne. For så vidt angår en IMF-reform støtter EU en balanceret reformpakke, der kan styrke IMF's legitimitet og effektivitet. Fra dansk side finder vi desuden generelt, at det er vigtigt, at den øgede overvågning og koordinering af de økonomiske og finansielle politikker i G20 ikke sker på bekostning af arbejdet i IMF, Verdensbanken eller andre effektive og globalt repræsentative institutioner.

Det næste vigtige topmøde er EU/USA-mødet den 20. november 2010 i Lissabon, som finder sted i forbindelse med NATO-topmødet. Både EU og USA ønsker at styrke den transatlantiske dialog og bevise, at det årlige topmøde rent faktisk kan skabe konkrete resultater. Begge parter er optaget af at få en mere fokuseret dagsorden end tidligere, men der er fortsat ikke endelig afklaring om de konkrete emner på dagsordenen for topmødet. Mulige emner omfatter økonomisk genopretning, klima og sikkerhedspolitiske emner. Fra EU's side er der særligt interesse for fokus på relancering af det transatlantiske økonomiske råd, et godt resultat på COP16, fremme af grøn energiteknologi samt styrket samarbejde mellem EU og USA i G20 og om håndtering af nye sikkerhedstrusler. Fra dansk side støtter vi et fokuseret møde om de nævnte emner, der viser, at det transatlantiske samarbejde kan skabe resultater.

3. Europaudvalgsmøde 22/10-10

Endelig er der COP16 i Cancun i november-december. Det Europæiske Råd skal fastlægge mandatet for klimaforhandlingerne på baggrund af miljøministrenes konklusioner fra den 14. oktober 2010. Danmark vil overordnet set fastholde målsætningerne om en global og juridisk bindende aftale med størst muligt hensyn til kompromiserne i Københavnsaftalen, som blev indgået under COP15. Det er væsentligt at få identificeret de beslutninger, der kan bringe forhandlingerne videre, og som kan samle opbakning i EU-kredsen. Herudover vil Danmark arbejde for, at EU bakker op om processer, der kan opretholde det politiske momentum i klimaforhandlingerne. Det Europæiske Råd ventes endvidere at være klar til at overveje en ny forpligtelsesperiode under Kyotoprotokollen. Dette vil dog i givet fald skulle kobles til USA's og de store vækstøkonomiers forpligtelser under klimakonventionen. EU har under COP15 givet et samlet tilsagn om bidrag til "opstartfinansiering" på gennemsnitlig 2,4 mia. euro om året i årene 2010-12. Af hensyn til troværdigheden i de videre forhandlinger er det vigtigt, at EU lever op til sit tilsagn. For at skabe så megen gennemsigtighed som muligt vil EU under COP16 fremlægge en udførlig rapport om EU-medlemslandenes bidrag til "opstartfinansieringen". Hvorvidt EU skal øge reduktionen af drivhusgasudledninger med mere end 20 pct. vil blive drøftet på baggrund af resultaterne fra COP16.

Lone Dybkjær pegede på, at det at fratage lande stemmeretten er et alvorligt indgreb, som har betydning for den folkelige opbakning til EU. Hun spurgte, om der overhovedet er nogen, der forestiller sig, at man inden for den nærmeste fremtid vil foretage traktatændringer.

Pia Adelsteen betegnede det som interessant, at Tyskland og Frankrig ønsker at fratage nogle medlemslande stemmeretten, hvilket kræver en traktatændring, mens udenrigsministeren blot siger, at regeringen i første omgang støtter et stærkere samarbejde inden for rammerne af den nuværende traktat. Hvad skal der så ske i anden omgang? Hvor langt er regeringen villig til at gå? I den forbindelse pegede hun på, at vi i Danmark ikke fik mulighed for at stemme om Lissabontraktaten. Hun fandt, at den ændring af den, man allerede nu begynder at tale om, er meget drastisk og meget udemokratisk.

Udenrigsministeren bekræftede, at Tyskland og Frankrig har holdt et fælles møde i Deauville i mandags, hvor de giver udtryk for nogle ønsker i brede politiske termer, men der er ikke fremlagt noget konkret forslag. De mener ikke, man kan gøre det, de gerne vil, inden for den nuværende traktats rammer. Det er ikke noget helt nyt, at man kan fratage et land stemmeretten, idet traktatens artikel 7 faktisk giver mulighed herfor, hvis landet overtræder grundlæggende værdier. Som Lone Dybkjær nævner, ønsker Tyskland og Frankrig at gå traktatændringsvejen, men der er en lang række medlemslande, der stiller sig tøvende over for, om det er nødvendigt. Det er en debat, der kommer til at køre et stykke tid frem mod Det Europæiske Råds møde i marts 2011.

Med hensyn til regeringens holdning hertil sagde udenrigsministeren til Pia Adelsteen, at regeringen mener, vi skal prøve at se, om der er muligheder

3. Europaudvalgsmøde 22/10-10

inden for det nuværende traktatgrundlag, før man begynder at lave traktaten om. Vi mener, der er behov for øget økonomisk koordination som følge af den finansielle og økonomiske krise, men vi synes, man skal gøre det inden for det nuværende traktatgrundlag. Det er også taskforcens tilgang. Men nogle medlemslande vil åbenbart gerne allerede nu sige til offentligheden, at de gerne vil gå videre. Nu kommer der en diskussion i Det Europæiske Råd, og der bliver et videre arbejde. Så må vi se, hvad der kommer af konkrete forslag. Udenrigsministeren mente, det var for tidligt at gå dybere ind i den diskussion, før vi ser konkrete forslag. Vor tilgang har været at se, hvad vi kan opnå inden for det gældende traktatgrundlag, som finansministeren har redegjort for det. Så må vi se på længere sigt, om der måtte blive behov for andre ting.

Per Clausen var klar over, at der i traktaten er mulighed for at fratage et land stemmeretten, men hvis denne mulighed skal udvides til også at omfatte det økonomiske område, så kræver det en traktatændring. Oven i det er der diskussionen om, hvorvidt en sådan traktatændring kræver en folkeafstemning, men det spørgsmål ville Per Clausen hellere have et skriftligt svar på.

Pia Adelsteen mente, regeringen må have en holdning til, hvor langt den vil gå med hensyn til at fratage et land stemmeretten.

Lone Dybkjær opfattede udenrigsministerens svar sådan, at regeringen også mener, det kræver en traktatændring, hvis man skal fratage et land stemmeretten, når det drejer sig om det økonomiske område. Hun gik ud fra, at regeringens holdning er, at en traktatændring ikke lige er det, vi skal foretage os nu. Derfor kunne det gøre hende en smule bekymret, at regeringen ikke svarer på det spørgsmål. Hun tilføjede, at problemet med Grækenland jo er, at man ikke brugte traktaten, så landet kom alt for langt ud. Hun syntes bestemt, man skulle bruge traktaten så meget som overhovedet muligt.

Hun gik ud fra, at regeringen aktivt støtter, at EU's reduktionsmål vedrørende CO₂ sættes op fra 20 til 30 pct.

Anne-Marie Meldgaard spurgte, om regeringen har drøftet sin stillingtagen til den idé, der er om at fratage et land stemmeretten, eller vil man blot være afventende? Hun gik ud fra, at udenrigsministeren i denne sag ville vende tilbage til Europaudvalget og orientere om, hvilket resultat man kommer til i forhandlingerne i næste uge.

Udenrigsministeren gentog vedrørende ideen om at fratage nogle lande stemmeretten, at der allerede i den nuværende traktat er mulighed for at fratage et land stemmeretten. Regeringen har ikke taget stilling til Tysklands og Frankrigs politiske erklæring. Der skal ligge et konkret forslag på bordet, før den vil tage stilling til det. Indtil da ved vi ikke, om det er noget, vi kan støtte eller ej. Hun kunne godt forstå, at der er interesse for sagen, men så længe der ikke forelå et konkret forslag, kunne hun ikke tage stilling til de juridiske konsekvenser. Her og nu drøfter man en øget koordinering af den økonomiske politik med udgangspunkt i taskforcens rapport, men den tysk-franske erklæring kommer til at indgå i den videre debat.

3. Europaudvalgsmøde 22/10-10

Hun var enig med Lone Dybkjær i, at et af problemerne med Grækenland var, at der var nogle redskaber i traktaten, som man ikke havde brugt. Dem kunne man meget passende starte med at bruge mere effektivt.

Hun bekræftede over for Lone Dybkjær, at regeringen støtter de 30 pct., og henviste i øvrigt til, hvad statsministeren havde sagt herom i åbningstalen.

Anne-Marie Meldgaard gjorde opmærksom på, at den mulighed, man allerede i dag har i traktaten for at fratage et land stemmeretten, handler om, at en medlemsstat groft og vedvarende krænker menneskerettighederne. Det er en lidt anden situation end den, man diskuterer i dag.

Per Clausen gik ud fra, at udenrigsministeren er enig i, at hvis man vil fratage et land stemmeretten af andre grunde, kræver det en traktatændring. Vi kan åbenbart i dag ikke få et helt klart svar på, om regeringen accepterer, at vi skal have en ny traktatdebat, men i modsætning til Lone Dybkjær mente han, at jo flere af den slags debatter, jo bedre.

Lone Dybkjær ville godt have et notat om, hvorvidt man overhovedet kan forestille sig, at man kan fjerne et lands stemmeret på det økonomiske område uden en traktatændring, uanset hvordan forslaget kommer til at se ud, da det jo ikke drejer sig om menneskerettigheder.

NOT **Udenrigsministeren** lovede at udarbejde et notat.

Det er klart, at regeringen i den kommende proces vil se nærmere på, hvilke instrumenter der bedst sikrer, at vi når det ønskede mål.

3. Udvidelsen (Serbien)

– *Politisk enighed/rådskonklusioner*

Rådsmøde 3040+3041 – bilag 1 (samlenotat side 7)

Udvalgsmødereferat:

Rådsmøde 3028+3029 – bilag 2 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde almindelige anliggender 26/7-10)

Udenrigsministeren: På rådsmødet er der gode udsigter til, at der kan træffes beslutning om at oversende Serbiens medlemskabsansøgning til Kommissionen med henblik på en udtalelse. Regeringen anser en sådan oversendelse for at være et overvejende teknisk spørgsmål.

Der er dog ingen tvivl om, at det vil have en stor symbolsk betydning for Beograd. I den forbindelse skal det fremhæves, at Serbien gennem de seneste måneder har vist stor vilje til at bidrage positivt til udviklingen på Vestbalkan. Serbien har således sammen med EU fået vedtaget en FN-resolution, som etablerer en fremadrettet dialog mellem Serbien og Kosovo i EU-regi i forlængelse af den internationale domstols udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

4. Udkast til interinstitutionel aftale mellem Europa-Parlamentet og Rådet om Europa-Parlamentets adgang til klassificerede dele af internationale aftaler, som det skal godkende

– *Tidlig forelæggelse*

Rådsmøde 3040+3041 – bilag 1 (sammenotat side 9)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Per Clausen var klar over, at efter Lissabontraktaten skal Europa-Parlamentet godkende visse typer af internationale aftaler, men da der ofte står hemmelige ting i disse, kan de ikke offentliggøres, men særligt udvalgte medlemmer af Europa-Parlamentet får lov at læse dem. Han rejste det spørgsmål, om man ikke kan risikere at komme i den situation, at der er grupper i Parlamentet, som ikke har nogen medlemmer, der kan blive sikkerhedsgodkendt og dermed få adgang til at læse rapporterne? Det vil så betyde, at disse grupper slet ikke ved, hvad de stemmer om. Han opfordrede til, at regeringen i hvert fald arbejder for, at alle grupper i Parlamentet får adgang til at læse de fortrolige papirer.

Udenrigsministeren bekræftede, at den interinstitutionelle aftale har til formål at give Europa-Parlamentet adgang til klassificerede dele af de internationale aftaler, som Europa-Parlamentet skal godkende, hvilket er en naturlig følge af Lissabontraktaten. Det støtter vi. Man skal have en betryggende sikkerhed. Som det ligger nu, får Europa-Parlamentet adgang til klassificerede informationer – ikke blot følsomme oplysninger, men også oplysninger som af sikkerhedsmæssige grunde er klassificeret som hemmelige. Nogle medlemmer af Europa-Parlamentet vil kunne studere dokumenterne i et sikkert lokale i Rådets bygning. Hvordan Europa-Parlamentet vil organisere dette, er ikke noget, som den danske regering vi blande sig i. Man forsøger at lave en fornuftig løsning, som giver sikkerhed for, at Parlamentet får adgang til dokumenterne, samtidig med at der er den nødvendige sikkerhed. Det er endnu ikke afgjort, hvilke medlemmer af Parlamentet der kan få adgang, men der blive formentlig tale om formænd og næstformænd for grupperne samt relevante udvalgsmedlemmer.

Per Clausen syntes måske ikke, det var så klogt, at man havde givet Europa-Parlamentet ret til at godkende internationale traktater, men udenrigsministeren kan ikke nøjes med at sige, at det er et spørgsmål for Parlamentet, da der skal laves en aftale mellem Parlamentet og Rådet. Det fremgår af papirerne, at det er de enkelte landes sikkerhedsgodkendelser, der afgør, om parlamentsmedlemmer kan få adgang, så selv om Parlamentet vedtager, at alle gruppeformænd skal have en sådan adgang, kan der godt være en gruppeformand, som ikke bliver sikkerhedsgodkendt. Derfor er regeringen nødt til at følge sagen.

3. Europaudvalgsmøde 22/10-10

Udenrigsministeren bekræftede, at hvert land har sin egen procedure for, hvordan man bliver sikkerhedsgodkendt. Hun havde stadig væk en forhåbning om, at man i Europa-Parlamentet ville finde en fornuftig løsning.

5. Mellemøsten

– *Politisk drøftelse/ evt. rådskonklusioner*

Rådsmøde 3040+3041 – bilag 1 (samlenotat side 11)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (09) – bilag 480 (side 1370, senest behandlet i EUU 11/6-10)

Udenrigsministeren: På rådsmødet vil vi desuden drøfte udviklingen i Mellemøsten og EU's engagement i regionen. Jeg forventer, at fokus for drøftelsen vil være situationen efter udløbet den 26. september 2010 af det delvise byggestop i bosættelserne på Vestbredden samt situationen i Libanon.

De direkte fredsforhandlinger har været indstillet siden udløbet af bosættelsesstoppet.

USA gør en stor indsats for at sikre en genoptagelse af de direkte fredsforhandlinger, og EU må støtte stærkt op bag de amerikanske bestræbelser. Jeg har selv over for min israelske kollega kraftigt opfordret Israel til at genoptage stoppet for byggeri i bosættelserne, så forhandlingerne kan fortsætte. Jeg understregede, at også Israels venner anser bosættelserne for ulovlige og er modstandere af dem. EU's udenrigsrepræsentant, Ashton, har også under sit nylige besøg opfordret Israel til at genoptage byggestopet.

Under mine samtaler i Syrien og Egypten i sidste uge blev der udtrykt pessimisme omkring fredsprocessen. Der var begrænset tiltro til, at den israelske regering kunne og ville arbejde for en fredsløsning. Men der var også begge steder en anerkendelse af det store amerikanske engagement i at få fredsprocessen tilbage på sporet, og både i Egypten og Syrien blev EU opfordret til at spille en større rolle for at fremme fredsprocessen. Jeg deler ønsket om, at EU kan spille en større rolle.

I et fælles brev med min spanske kollega til EU's udenrigsrepræsentant, Ashton, fremkom vi i starten af september med nogle konkrete forslag til, hvordan EU kunne spille en mere markant rolle. Det drejer sig bl.a. om i endnu højere grad at støtte op om premierminister Fayyads ambitiøse udviklingsplan.

Jeg håber, vi på mødet får lejlighed til at drøfte disse og andre ideer.

Jeg forventer også, at vi på mødet vil berøre situationen i Libanon, der er yderst bekymrende. Det blev også understreget af samtalepartnere under mit besøg i regionen. Forlydender om, at centrale personer i Hizbollah af det internationale tribunal vil blive anklaget for at stå bag mordet på tidligere premierminister Hariri, har skabt en meget anspændt situation. Det er vigtigt, at vi i EU-kredsen drøfter, hvordan vi kan være med til at fremme stabiliteten i landet.

Lone Dybkjær sagde, at selv om man fra israelsk side siger, at bosættelserne er meget lidt, så bryder Israel en klar aftale, så der er tale om en enorm provokation, som forhindrer, at man kommer videre i forhandlingerne om en

3. Europaudvalgsmøde 22/10-10

fredsaftale. Derfor spurgte hun, om udenrigsministeren mener, at EU's reaktion er stærk nok.

Udenrigsministeren svarede, at EU's holdning har været meget klar siden september sidste år, nemlig at vi anser bosættelserne for at være i strid med folkeretten og ulovlige. Hun havde sagt til israelske politikere, at hun ikke mente, det var godt for Israel, at de fortsatte med bosættelserne. Mange har sympati for Israel og forståelse for de sikkerhedsmæssige vanskeligheder, de har, men at fortsætte med bosættelserne skaber meget store problemer. Vi må lægge pres på Israel, så de kommer til forhandlingsbordet igen.

Lone Dybkjær mente, man måtte gøre noget mere massivt over for både Israel og andre lande, herunder USA. Det er generende, at det amerikanske valgsystem er så afhængig af israelske penge, at det er svært at gøre noget, der er tilstrækkelig markant.

Udenrigsministeren troede ikke, vi her og nu kunne gøre meget andet end at lægge pres på Israel, men vi skal også gå i dialog med den anden side. Når hun mødtes med sine kolleger på mandag, ville det være spændende at høre, om det var deres vurdering, at vi kan gøre mere fra EU's side. Regeringens synspunkt er, at vi skal gøre rigtigt meget for at støtte op om de gode kræfter, der er i det palæstinensiske selvstyre.

Lone Dybkjær sagde, at hun ønskede, at man ikke blot skulle lægge pres på Israel, men også på andre lande.

Udenrigsministeren var enig med Lone Dybkjær i, at det handler ikke kun om Israel. Hun tilføjede, at Egypten faktisk spiller en ganske konstruktiv rolle, og der er mange, der tror på, at en genåbning af det syriske spor kan være med til at få fredsprocessen i gang igen. Hun syntes, det er meget væsentligt, at EU-landene bliver bedre til at tale med en fælles stemme også i forhold til Mellemøsten.

6. Cuba

– *Politisk drøftelse/ evt. rådskonklusioner*

Rådsmøde 3040+3041 – bilag 1 (samlenotat side 13)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (09) – bilag 480 (side 1363, senest behandlet i

EUU 11/6-10, punktet ikke omtalt)

Udenrigsministeren: Vi vil også drøfte EU's tilgang til Cuba, idet Rådets årlige drøftelse blev udsat fra rådsmødet i juni.

Situationen i Cuba er den, at der siden juli er frigivet 39 politiske fanger af de i alt 52, som den cubanske regering har forpligtet sig til at løslade – de fleste af fangerne er efter løsladelsen blevet fløjet til Spanien. Der er desuden gennemført nogle forholdsvis begrænsede økonomiske reformer. Løsladelsen af fangerne er en positiv udvikling, og EU bør udtrykke sin anerkendelse af den, men det er endnu for tidligt at sige, om det er starten på mere langsigtede og dybtgående reformer af det cubanske samfund.

Det forventes, at der på rådsmødet kan opnås enighed om at igangsætte en reflektionsproces, hvor man på baggrund af de løbende oplysninger analyserer, om tiden er inde til at begynde forhandlinger om en bilateral aftale med Cuba. Der vil ikke være enighed om at ophæve EU's fælles holdning til Cuba fra 1996. Fra dansk side vil der i øvrigt blive lagt vægt på, at EU udtrykker sin anerkendelse af løsladelsen af de politiske fanger, og at en eventuel fremtidig indgåelse af en bilateral aftale med Cuba følger i takt med en fortsat positiv udvikling af menneskeret-tighedssituationen i landet.

3. Europaudvalgsmøde 22/10-10

Udg. 7. Somalia

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3040+3041 – bilag 1 (samlenotat side 15)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (09) – bilag 480 (side 1363, senest behandlet i

EUU 11/6-10, punktet ikke omtalt)

Punktet var udgået.

8. EU's status i FN

– *Orientering*

Rådsmøde 3040+3041 – bilag 1 (samlenotat side 17)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

9. Naboskabspolitikken

– *Politisk drøftelse*

KOM (2010) 0207

Rådsmøde 3040+3041 – bilag 1 (samlenotat side 19)

Udenrigsministeren: Den europæiske naboskabspolitik over for EU's partnerlande i øst og i Middelhavsregionen vil også være på dagsordenen for det kommende rådsmøde.

EU's udenrigsrepræsentant, Ashton, og udvidelseskommisær, Füle, har i et brev til medlemslandene opfordret til, at man overvejer, hvordan den europæiske naboskabspolitik vil kunne videreudvikles.

Der er tale om et vigtigt instrument, som vi hele tiden bør sikre os er relevant og attraktivt for vores partnere.

Fra dansk side lægger vi vægt på, at grundlaget for vores samarbejde hviler på fælles værdier og en meritbaseret tilgang. Det betyder, at de lande, der formår at leve op til EU's krav, også vil blive tilbudt et mere uddybet samarbejde.

Det land, vi er nået længst med i det østlige partnerskab, er Ukraine, hvor EU forhandler en associeringsaftale og en frihandelsaftale.

På visumområdet må vi holde fast i, at de tilbud om visumfrihed, som allerede er givet, er et langsigtet mål, som først kan opnås, når en række kriterier og milepæle er nået. Der er ingen automatik i denne proces, og vi har sikret os, at medlemslandene løbende bliver inddraget, inden der tages afgørende skridt i retning hen imod visumfrihed. Det blev i går aftes klart, at Frankrig nu kan forventes at tage Moldova op på rådsmødet for at omtale visumspørgsmålet i rådskonklusionerne. Fra dansk side kan vi støtte, at der kommer en omtale af de tidligere nævnte principper for udarbejdelse af en visumhandlingsplan for Moldova. Det vil sige, at vi begynder arbejdet med at identificere de kriterier og milepæle, der på langt sigt kan lede til visumfrihed, såfremt Moldova lever op til betingelserne.

Jeg forventer, at vi i løbet af det næste halvår vil fortsætte med at se på, hvordan vi kan justere den europæiske naboskabspolitik. Der vil bl.a. være møder med de seks østlige partnere på udenrigsministerniveau i slutningen af året og et topmøde til maj i Budapest.

10. Forberedelse af EU-USA topmøde den 20. november 2010

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3040+3041 – bilag 1 (samlenotat side 21)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

11. Forberedelse af EU-Ukraine topmøde den 22. november 2010

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3040+3041 – bilag 1 (samlenotat side 23)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

12. Forberedelse af Middelhavsunionstopmødet den 21. november 2010

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3040+3041 – bilag 1 (samlenotat side 25)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Udg. 13. (Evt.) Iran

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3040+3041 – bilag 1 (samlenotat side 27)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (09) – bilag 480 (side 1357 FO, forhandlingsoplæg forelagt EEU 11/6-10)

Punktet var udgået, men Iran blev drøftet under dagsordenens punkt 20.

3. Europaudvalgsmøde 22/10-10

14. (Evt.) Det vestlige Balkan

- *Politisk drøftelse/ (Evt.) rådskonklusioner*

Rådsmøde 3040+3041 – bilag 1 (samlenotat side 30)

Udvalgsmødereferat:

Rådsmøde 3028+3029 – bilag 2 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde almindelige anliggender 26/7-10)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

15. Georgien

- *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3040+3041 – bilag 1 (samlenotat side 32)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

16. Flerpartshandelsaftale med Colombia og Peru

– *Tidlig forelæggelse*

Rådsmøde 3040+3041 – bilag 1 (samlenotat side 35)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (06) – bilag 309 (side 1133, senest behandlet i EUU 20/4-07)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt, men flerpartshandelsaftalen med Columbia blev drøftet i forbindelse med samrådet under punkt 2 på Europaudvalgets dagsorden.

Bjarne Laustsen havde fået at vide af medlemmer af Europa-Parlamentet, at faglige ledere i Columbia bliver myrdet, fordi de er fagligt aktive. I år skulle der allerede været blevet dræbt 40. Derfor bad han om et notat om, hvor mange det drejer sig om. Han pegede på, at en af menneskerettighederne drejer sig om retten til at organisere sig. Han spurgte, hvor stor en rolle menneskerettigheder og retten til at organisere sig spiller, når man laver frihandelsaftaler.

Udenrigsministeren gjorde opmærksom på, at det oprindelige forhandlingsmandat til Kommissionen til forhandlingerne med Andinlandene blev forelagt Europaudvalget til orientering den 10. april 2007, men da Andinlandene var indbyrdes uenige, viste det sig umuligt at fortsætte forhandlingerne om en samlet associeringsaftale. Derfor gik man videre med forhandlingerne med Columbia og Peru. Der var ikke behov for, at Kommissionen fik et nyt forhandlingsmandat. Aftalen er nu færdigforhandlet med de to lande og har til formål at fremme samhandel og investeringer mellem EU og Columbia og Peru, men udover dette hovedsigte har den meget klare henvisninger til menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder. EU følger situationen i Columbia og har i den forbindelse to hovedinstrumenter: Den fortsatte dialog om menneskerettigheder og støtte til udvikling af retsstaten og det juridiske system. Så der fokuseres på området.

17. Associeringsaftale med Centralamerika

– *Tidlig forelæggelse*

Rådsmøde 3040+3041 – bilag 1 (samlenotat side 37)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (06) – bilag 309 (side 1133, senest behandlet i

EUU 20/4-07, punktet ikke omtalt)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

18. EU's forhandlingsmandat til opdatering af rammeaftale for EU-Canada-samarbejdet

– *Tidlig forelæggelse*

Rådsmøde 3040+3041 – bilag 1 (samlenotat side 39)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

19. Sahel

– *Politisk drøftelse/evt. rådskonklusioner*

Rådsmøde 3040+3041 – bilag 1 (samlenotat side 41)

Udenrigsministeren: Endelig vil jeg også gerne nævne punktet om Sahel. Som I ved, ser vi, at ekstremistiske muslimske grupper bliver stadig mere aktive i Vestafrika, ligesom flere EU-lande har oplevet organiserede bortførelser i de seneste måneder. Da vi i forvejen taler om ganske svage stater, er det vigtigt, at der reageres i tide, og landene selv tager ansvar.

Det er en del af baggrunden for, at den franske udenrigsminister Kouchner har stået i spidsen for en fælles henvendelse fra en række ministre til Ashton med en opfordring til at udarbejde en egentlig EU-strategi på området. Jeg har selv sagt ja til at være med i henvendelsen, der også tæller mine ministerkollegaer fra Tyskland, Spanien, Italien, Portugal, Holland og Sverige.

Fra dansk side har vi i forvejen forsøgt at bidrage til et bedre lokalt samarbejde på området. Vi har blandt andet støttet et møde blandt antiterrorkoordinatorene fra hele regionen tidligere på året. Mødet formulerede en række anbefalinger, hvor jeg særligt vil fremhæve udarbejdelsen af en regional strategi og handlingsplan for terrorbekæmpelse, oprettelsen af en regional informationsdatabase og etableringen af stærkere nationale koordinationsenheder for terrorbekæmpelse. Anbefalingerne vil kunne være et vigtigt bidrag til udarbejdelsen af en mulig kommende EU-strategi på området.

Jeg forventer, at drøftelsen på mandag vil munde ud i, at Ashton opfordres til at tage arbejdet med et øget engagement i Sahelregionen videre.

20. Rådsforordning om sanktioner over for Iran

- *Sagen forventes ikke at være på dagsordenen for rådsmødet (almindelige anliggender og udenrigsanliggender) den 25. oktober 2010, men forventes vedtaget på et senere rådsmøde*

Rådsmøde 3040+3041 – bilag 2 (tillæg til samlenotat)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Per Clausen var glad for den store vægt, udenrigsministeren lægger på menneskerettighedssituationen i Iran, men spurgte, om der ikke kan opstå en modsætning imellem at få Iran til at opgive sit atomprojekt og at få Iran til at overholde menneskerettighederne.

Udenrigsministeren sagde, at vi helst så, at sanktionerne rammer regimet og ikke den almindelige befolkning. Det er for tidligt endnu at vurdere virkningerne af de nye sanktioner, men den iranske præsident har udtalt sig positivt om en genoptagelse af forhandlingerne, så noget tyder på, at sanktionerne er begyndt at virke. Målet er at opnå en forhandlet løsning med Iran, ikke at isolere Iran. Vi ønsker både sanktioner og en dialog med Iran. Det er den eneste måde, hvorpå vi kan sikre, at menneskerettighedssituationen ikke bliver værre.

Per Clausen syntes, det var rigtigt godt, at der nu kommer en dialog med Iran, og han gik også ind for, at man løser problemet med atomprogrammet, da alternativerne er, at enten får Iran atomvåben, eller også skal man føre krig mod Iran. Men han syntes, det var fantastisk vigtigt, at man er opmærksom på, at der stadig ikke sker forbedringer på menneskerettighedsområdet. Nogle i Iran kan måske få den idé, at de kan købe sig til forståelse hvad angår menneskerettighederne ved at give sig i atomspørgsmålet. Det må være den danske regerings holdning, at menneskeretsspørgsmålet rejses, uanset hvordan det går med atomspørgsmålet.

Udenrigsministeren sagde, at naturligvis blive menneskeretsspørgsmålet rejst over for Iran, både fra EU og bilateralt, og naturligvis vil vi ikke give køb på menneskerettighederne for at opnå noget på et andet område, f.eks. ved indrømmelser med hensyn til bedre kontrol med deres udvikling på atomområdet. Menneskeretsspørgsmålet fylder meget og vil fortsat gøre det. Det er i hvert fald ikke hensigten, at sanktionerne skal forringe menneskeretssituationen; hensigten har været den modsatte. Noget tyder på, at sanktionerne virker, idet styret er begyndt at signalisere, at man er villig til at gå i dialog.

21. Ændring af Saint-Barthélemys status i forhold til EU

- *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (almindelige anliggender og udenrigsanliggender) den 25. oktober 2010, men forventes vedtaget på det kommende rådsmøde i Det Europæiske Råd den 28.-29. oktober 2010*

KOM (2010) 0559

Rådsmøde 3040+3041 – bilag 3 (tillæg til samlenotat)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Punkt 2. Samråd med udenrigsministeren vedr. samrådsspørgsmål A om indgåelse af frihandelsaftalen mellem EU og Colombia

EUU alm. del (10) – samrådsspørgsmål A

Samrådsspørgsmålet havde følgende ordlyd:

”Vil udenrigsministeren redegøre for forholdene omkring indgåelse af frihandelsaftalen mellem EU og Colombia i marts 2010, set i lyset af at der gentagne gange er dokumenteret overgreb og drab på fagligt aktive i Colombia, der således ikke overholder grundlæggende krav om respekt for menneskerettigheder? Vil udenrigsministeren i den sammenhæng også redegøre for Danmarks forhandlingsposition, og hvorfor man har vurderet, at Europaudvalget ikke behøvede at blive hørt omkring udvidelse af handelsaftalen?”

Formanden gjorde opmærksom på, at samrådsspørgsmålet var blevet stillet som samrådsspørgsmål S i forrige folketingsår og var overført til den nye samling.

Per Clausen begrundede samrådsspørgsmålet og lagde mest vægt på det første spørgsmål, idet han pointerede, at selv om aftalen også indeholder noget om menneskerettigheder, leder man forgæves efter forbedringer, og at mængden af drab på aktive fagforeningsfolk er stigende. Det håbede han, udenrigsministeren kunne give en forklaring på.

Udenrigsministeren: Det vil jeg meget gerne forsøge at gøre.

Forhandlingerne om en associeringsaftale mellem EU og Andinlandene – altså Bolivia, Colombia, Ecuador og Peru – blev indledt i 2007. Det skete på grundlag af et forhandlingsmandat til EU-Kommissionen, som i overensstemmelse med sædvanlig procedure blev forelagt Europaudvalget til orientering på udvalgets møde den 20. april 2007.

De konkrete forhandlinger blev indledt samme år, men på grund af interne uenigheder mellem Andinlandene viste det sig ikke muligt at fortsætte forhandlingerne om en samlet associeringsaftale. I stedet blev der enighed om at fortsætte forhandlinger om en flerpartshandelsaftale alene med Colombia og Peru inden for rammerne af det oprindelige forhandlingsmandat. Fra blandt andet dansk side blev der for det første lagt vægt på, at forhandlingerne fortsatte inden for det allerede fastlagte mandat, og for det andet, at de to øvrige Andinlande, Bolivia og Ecuador, senere ville få mulighed for at indlede forhandlinger om at blive omfattet af aftalen, når det blev relevant.

Forhandlingerne om flerpartshandelsaftalen blev afsluttet i marts 2010, og aftaleteksten er nu under juridisk gennemgang. Den forventes oversendt til Rådet i foråret 2011 og til Europa-Parlamentet i efteråret 2011.

3. Europaudvalgsmøde 22/10-10

Formålet med flerpartshandelsaftalen er at fremme samhandel og investeringer mellem EU på den ene side og Colombia og Peru på den anden side bl.a. gennem reduktion af toldsætter og handelshindringer. Aftalen skal medvirke til at udvide markedet for varer og tjenesteydelser og forbedre investeringsklimaet for parterne. Aftalen bygger på WTO's regelkompleks og respekterer hensynet til bæredygtig udvikling. Det er i aftalegrundlaget sikret, at de øvrige to Andinlande, Bolivia og Ecuador, har mulighed for at forhandle om en tilslutning til aftalen, når de måtte ønske det.

Desuden indeholder aftaleteksten klare henvisninger til respekten for menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder.

Efter regeringens opfattelse kan aftalen styrke relationerne yderligere mellem EU og Colombia og Peru samt medvirke til at sikre deres fortsatte demokratiske, sociale og økonomiske udvikling. Regeringen har hele vejen gennem forhandlingerne lagt vægt på, at danske prioriteter som respekt for demokratiske principper og menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben samt klima- og miljøbeskyttelse er indeholdt i flerpartshandelsaftalen.

Spørgsmålet om beskyttelsen af menneskerettigheder har været særligt vigtig for Danmark i denne sammenhæng på grund af de bekymrende overgreb på menneskerettighedsforkæmpere og fagforeningsfolk, som fortsat finder sted i Colombia. Regeringen ser aftalen som et af midlerne til at sikre den fortsatte, tætte dialog med Colombia – en dialog som kan medvirke til at holde menneskerettighedssituationen og behovet for forbedringer højt på dagsordenen i Colombia.

Valget om at forhandle om en flerpartshandelsaftale med Colombia og Peru blev som nævnt truffet, da det i juni 2008 viste sig umuligt at fortsætte forhandlingerne om en samlet associeringsaftale.

Eftersom forhandlingerne blev ført inden for rammerne af EU-Kommissionens oprindelige forhandlingsmandat, der allerede var forelagt for Europaudvalget til orientering på udvalgets møde den 20. april 2007, blev sagen ikke på dette tidspunkt på ny forelagt for Europaudvalget.

Helt overordnet er det regeringens holdning, at vi bør engagere lande som Colombia, snarere end at isolere dem. Det er den mest effektive måde at fremme dialogen og herigennem vores målsætninger også på menneskerettighedsområdet.

Per Clausen pegede på, at når man ikke kunne blive enige med Bolivia og Ecuador, var det fordi de to lande ikke var lige så villige som Colombia og Peru til at sikre de europæiske erhvervsinteresser.

Han spurgte, om der i aftalen er et krav om, at der sker forbedringer af de menneskerettigheder og faglige rettigheder, som udenrigsministeren lægger så megen vægt på. Har EU mulighed for at tage sagen op på baggrund fra henvendelser f.eks. fra colombianske fagforeninger, som bliver udsat for

3. Europaudvalgsmøde 22/10-10

overgreb? Per Clausen mente ikke, det var tilfredsstillende, hvis man blot sikrede status quo.

Bjarne Laustsen forstod, at aftalen var indgået i marts 2010, men at Rådet først får den forelagt i foråret 2011, og Europa-Parlamentet skal først sige ja i 2012. Det er en meget langsommelig proces. Han spurgte, om der er nogen som helst mulighed for at ændre i den, hvis man ikke synes, aftalen er god nok. Kan aftalen komme til genforhandling?

Bjarne Laustsen var fuldstændig enig med Per Clausen i, at hvis forholdene ikke bliver bedre, må vi have nogle garantier, og der må være en eller anden form for kontrol, for menneskerettigheder og retten til at organisere sig er noget helt fundamentalt.

Meta Fuglsang efterlyste regeringens helt konkrete aftryk på aftalen. Hun spurgte, om de fortsatte drab havde været inde i overvejelserne.

Udenrigsministeren svarede, at vort udgangspunkt er, at menneskerettighederne skal være på dagsordenen i en dialog mellem EU og Colombia. Det er noget, vi har lagt afgørende vægt på. Hun tilføjede dog, at det ikke er sådan, at hvis man har lavet en aftale, så vupti bliver menneskerettighederne overholdt. Det er et langt, sejt træk. Der er to veje at gå. Vi kan sige: "Vi vil ikke have noget med jer at gøre, for I behandler jeres fagforeningsfolk dårligt." Det forbedrer ikke situationen. Det, der kan forbedre situationen, er dialog, engagement og samhandel. Der er to hovedspor. Det ene er dialogen. Som led i dialogen afholdes der møder hvert halve år med mulighed for afholdelse af ekstraordinære møder. Og civilsamfundet holdes informeret om den dialog, der forgår. Det andet hovedspor er udviklingssamarbejde. Vi støtter udvikling af retsstaten og af det juridiske system. Det er primært de andre EU-lande, der gør det, for vi har jo ikke noget udviklingssamarbejde med Colombia. Udenrigsministeren troede selv på, at det var den rigtige vej at gå.

Udenrigsministeren gentog, at vi ved, der har været problemer med menneskerettighederne og den faglige organisering. Derfor er det selvfølgelig vigtigt for os at blive ved med at holde fokus herpå. Hun tilføjede, at menneskerets-spørgsmålet også bliver taget op i ILO-sammenhæng.

Per Clausen syntes, der var et stykke vej fra at lave en sådan frihandelsaftale og til at holde op med at tale med folk. Han mente, aftalen var til fordel for Colombia, og mente derfor, at man belønner et land, hvor der ikke sker fremskridt med hensyn til menneskerettigheder, i forhold til lande som Bolivia og Ecuador, hvor der sker fremskridt.

Han spurgte, om det er rigtigt forstået, at der ikke i aftalen er et eneste krav om, at der skal ske forbedringer.

Meta Fuglsang syntes, det var en diskussion om, hvorvidt hønen eller ægget kom først. Vi laver denne aftale, fordi vi tror på, at det giver nogle forbedringer. Man laver ikke aftalen, fordi der er sket forbedringer. Hun ville gerne have noget lidt mere håndfast end, at dialog altid er godt.

3. Europaudvalgsmøde 22/10-10

Bjarne Laustsen efterlyste svar på sit spørgsmål om, hvorvidt det er muligt at genforhandle aftalen. Indtil Europa-Parlamentet har godkendt aftalen, kan myrderierne sådan set fortsætte. Han bad om at få et notat om, hvorvidt det er korrekt, at der i år allerede er dræbt 40 fagforeningsfolk og i løbet af de senere år er dræbt over 2.500.

Udenrigsministeren sagde i sit svar til Per Clausen, at når Bolivia og Ecuador ikke er med, er det fordi de fire lande ikke kunne blive enige. Det kan vi ikke gøre så meget ved. Men de to lande kan blive omfattet af aftalen, hvis de ønsker det. Det har vi lagt megen vægt på.

Med hensyn til Meta Fuglsangs bemærkning om, hvorvidt hønen eller ægget kom først, gentog udenrigsministeren, at vi tror på, at det, at vi får et samarbejde, kan have en positiv effekt, men vi tror ikke på, at frihandel alene gør det, og derfor arbejder vi i to spor.

Til Bjarne Laustsen sagde udenrigsministeren, at aftalen er færdigforhandlet, og nu udestår det juridiske arbejde med at få den gjort færdig. Den bliver først forelagt Rådet til foråret næste år og derefter forelagt Europa-Parlamentet.

NOT Hun lovede at fremsende et notat til Europaudvalget om, hvor langt man er i processen.

Der er faktisk i flerpartsaftalen en klausul om, at den kan suspenderes ensidigt i tilfælde af at den ene part overtræder grundlæggende menneskerettigheder. Der var også en sådan klausul i den tidligere aftale, men den er ikke blevet brugt. Vi har altså et håndtag.

NOT Udenrigsministeren lovede at sende et notat, som uddyber omstændighederne omkring aftalen.

Per Clausen måtte forstå udenrigsministerens svar sådan, at hun mener, de grundlæggende menneskerettigheder er overholdt, hvilket han syntes var et lidt mærkeligt synspunkt, når en række organisationer og fagforeninger synes, det er dybt problematisk at indgå en sådan aftale.

Han gik ud fra, at når man talte om den økonomiske del, hvorefter man skal sikre intellektuelle rettigheder, så skal man lave lovgivningen om i Colombia, men når det kommer til menneskerettigheder, er der kun en erklæring om, at man skal mødes to gange om året og tale om dem.

Bjarne Laustsen var klar over, at der var tale om en tidlig forelæggelse, men han måtte forstå udenrigsministerens svar sådan, at der ikke bliver lavet om på aftalen, når udenrigsministeren skal forelægge det endelige forhandlingsmandat, selv om myrderierne fortsætter. Der findes en opsigelsesmulighed, men han gik ud fra, at alle EU-lande skulle være enige om at opsiges, så det ville blive meget svært.

Formanden gjorde opmærksom på, at den tidlige forelæggelse var punkt 16 på den rådsmødedagsorden, som udenrigsministeren forelagde under punkt 1 på Europaudvalgets dagsorden, men man nu er i gang med et samrådspørsmål.

3. Europaudvalgsmøde 22/10-10

Udenrigsministeren var ikke enig med Per Clausen i, at det er ligegyldigt, hvad der står om menneskerettigheder. Vi har fokus på menneskerettighederne, og de vil også være i højsædet fremover. Som nævnt bliver civilsamfundet orienteret om udviklingen.

Udenrigsministeren gjorde Bjarne Laustsen opmærksom på, at aftalen kunne suspenderes – ikke opsiges – men at der ikke var nogen fortilfælde for, at det var sket.

Når sagen til sin tid bliver forelagt Rådet – sandsynligvis til foråret næste år – kommer regeringen naturligvis tilbage til Europaudvalget. Til den tid må man gøre op med sig selv, om man synes, der er tilstrækkelig fokus på menneskerettighedssituationen.

Punkt 3. Samråd med udenrigsministeren vedr. samrådsspørgsmål B om handelspolitik og værdipolitik i forhold til Kina

EUU alm. del (10) – samrådsspørgsmål B

Samrådsspørgsmålet havde følgende ordlyd:

”Ministeren bedes redegøre for, hvad hun mener, når hun til Politiken den 16. september udtaler, at ”vi i mange år har ført en politik over for Kina, der var sådan lidt bedrevidende. Den må erstattes af mere realisme”, og om hun er enig i overskriften på Politikens artikel, hvor hun refereres for synspunktet: ”Mere handel mindre værdipolitik.” Ministeren bedes desuden redegøre for, hvordan hun konkret vil sikre, at forsvaret for menneskerettigheder bliver en væsentlig del af EU’s politik, når en række andre lande klart har sagt, at det ønsker de ikke. Endelig bedes ministeren forklare, hvordan hun vil sikre, at Danmark kan have en markant profil på spørgsmålene om menneskerettigheder, ytringsfrihed og demokrati, hvis EU vælger at prioritere handelsaftaler og økonomiske gevinster højere i sine strategiske samarbejder.”

Formanden gjorde opmærksom på, at samrådsspørgsmålet tidligere havde været stillet som samrådsspørgsmål T i sidste folketingsår, men var overført til den nye samling.

Per Clausen begrundede samrådsspørgsmålet. Han mente, det var lidt uklart, hvad udenrigsministeren mente, og var derfor interesseret i at høre, om hun var enig i den overskrift, Politiken havde valgt at bringe hendes udtalelser under.

Udenrigsministeren: Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg er glad for samrådet, som er en god anledning til at diskutere en meget vigtig problemstilling. Nemlig hvordan vi i en verden i forandring bedst muligt forfølger vores interesser – både de rent økonomiske og de mere værdibaserede.

Jeg vil gerne starte med at slå fast: Når det gælder de værdipolitiske målsætninger, vil regeringen ikke ”gå på kompromis” eller ”kaste håndklædet i ringen”. Tværtimod ønsker vi at stå vagt om værdierne. Demokrati, reststatsprincipper, menneskerettighedernes og de grundlæggende frihedsrettigheders universalitet skal fortsat være centrale pejlemærker. Det gælder også i EU’s udenrigspolitik. Det er der fuld enighed om i EU-kredsen.

Centralt er imidlertid måden, hvorpå vi gør det. Her må udgangspunktet være at forfølge de værdipolitiske interesser, så vi får størst mulig gennemslagskraft. På det ekstraordinære møde i Det Europæisk Råd i september drøftede vi netop, hvordan EU kan blive bedre til at forfølge strategiske interesser i forhold til de strategiske partnere med særlig fokus på Kina. Og her er det da klart, at EU’s

3. Europaudvalgsmøde 22/10-10

mulighed for at agere mere strategisk ikke mindst ligger på det økonomiske og det handelspolitiske område.

På topmødet besluttede vi at bede Ashton om sammen med Udenrigsrådet og Kommissionen at gennemføre reviews af alle EU's strategiske partnere og pege på EU's hovedinteresser og de bedst mulige måder at varetage dem på. Ashton vil allerede på Det Europæiske Råd i december præsentere sin første fremskridtsrapport. Her forventer jeg, at Kina igen vil stå centralt.

At vi nu overvejer, hvordan vi bedst muligt kan fremme vores interesser, betyder ikke, at EU giver køb på sine værdier. Allerede i den indledende paragraf i konklusionerne fra Det Europæiske Råd hedder det tværtimod, at Europa i højere grad skal fremme sine interesser og værdier. De universelle værdier nævnes som en af de dybt rodfastede overbevisninger, som Unionen skal basere sig på i bestræbelserne på at blive en effektiv global aktør. Det er helt i overensstemmelse med Lissabontraktatens artikel 21, hvor det klart fremgår, at EU's udenrigspolitik skal basere sig på principperne om demokrati og menneskerettigheder.

I vores bestræbelser på at fremme værdipolitiske målsætninger skal vi selvfølgelig være os bevidste, at EU i dag står over for en anden verdensorden, hvor der er flere forskellige konkurrerende verdens- og menneskesyn. Man kan blot se på stemmeresultaterne fra FN for at konstatere, at Europa ikke længere kan tage for givet, at vores samarbejdspartnere vil støtte op om vores verdenssyn. Det er det, der er udfordringen.

Det er en udfordring, men vi må også holde fast i, at selv om finanskrisen har gjort indhug i EU's relative tyngde globalt, er EU samlet set stadig verdens største økonomi og verdens største marked. Og det er vigtigt, for det er det, der interesserer mange af de nye globale aktører. Også i forhold til Kina er det primært på det økonomiske område, at vi har vores tiltrækningskraft. Hvis vi skal få det maksimale ud af det, så stiller det selvsagt krav til, at vi dels kan optræde som en fælles enhed og dels, at vi via EU er i stand til at koordinere tæt mellem vores forskellige politikområder, det vil sige mellem handels- og udenrigsøkonomisk politik til at fremme udenrigspolitiske mål. Det er også en grundtanke med Lissabontraktaten. Erfaringen viser, at jo større økonomisk samkvem vi har, desto bedre er mulighederne for at komme i forpligtende dialog.

Men vi skal mere end dialog. Vi skal også konkret samarbejde på de områder, hvor der er muligheder for at fremme de værdipolitiske målsætninger. Og hvor bl.a. Kina rent faktisk gerne vil dele erfaringer, om hvordan man tackler udfordringer og lære fra vores erfaringer. F.eks. med at sikre efterlevelse af national lovgivning, hvilket er en stor – og erkendt – udfordring i Kina. Fra dansk side har vi faktisk lang erfaring med at samarbejde på områder, hvor lande gerne vil reformer og fremskridt.

For mig er det afgørende, at EU ikke slækker på sine målsætninger på værdiområdet. Det kræver først og fremmest, at vi gør brug af de muligheder, som følger af Lissabontraktaten. Der er en løbende drøftelse af, hvordan EU bedst kan fremme disse grundlæggende principper og gøre sin indflydelse gældende mest effektivt. Diskussionen handler om hvordan – og ikke om.

3. Europaudvalgs møde 22/10-10

Det er også baggrunden for mit udspil med den tyske udenrigsminister Westerwelle, der netop handler om, hvordan vi styrker værdierne i EU's udenrigspolitik. I papiret understreger vi bl.a. også behovet for at styrke og i højere grad skræddersy de bilaterale dialoger med tredjelande som en af måderne at gøre vores værdipolitik mere effektiv på.

En forudsætning for indflydelse i den nye verden er reel dialog. Et eksempel er EU-Kina topmødet den 6. oktober 2010. Her tog man fra EU-siden menneskerettighederne op og opfordrede bl.a. til ratificering af den internationale konvention om civile og politiske rettigheder. For mig er det afgørende, at det rent faktisk blev taget op på topmødet, selv om det ikke nævnes i det efterfølgende pressekomuniké. Fælleskommunikéets endelige formulering kræver selvfølgelig begge parter godkendelse.

EU har siden 1996 haft en fast menneskerettighedsdialog med Kina. Siden sidste år har vi i EU – også i lyset af Lissabontraktaten – kigget på, hvordan dialogen kan gøres endnu mere effektiv. En mere permanent EU-ledelse af dialogen – i stedet for som hidtil med skiftende formandskaber hvert halve år – vil sikre større kontinuitet og gøre dialogen med Kina mere effektiv.

Den stigende betydning af EU-plattformen betyder selvfølgelig ikke, at Danmark skal opgive sin dialog og sit samarbejde med Kina om menneskerettigheds-spørgsmål. I det strategiske partnerskab, som Danmark og Kina indgik i 2008, er det netop forudsat, at vi skal have en dialog og samarbejde med Kina om disse spørgsmål. Men det er vigtigt, at den danske dialog understøtter EU-tilgangen. Dansk enegang vil blot bidrage til en underminering af EU's muligheder for at agere mere samlet. Dette oven i købet netop i en fase, der er meget afgørende for styrkelsen af den fælles udenrigspolitik. Og det vil være forfælt – både for Danmark og for EU – ikke at satse på EU-samarbejdet. På EU-topmødet i september var man netop enige om at skabe den synergi, der ligger i en øget koordination mellem EU og medlemsstaterne.

Jeg lytter gerne til tanker og ideer til, hvordan vi bedre kan forfølge Danmarks udenrigspolitiske målsætninger på værdiområdet. Fra dansk side vil vi selvfølgelig også spille aktivt ind til Ashton med konkrete ideer til, hvordan vi kan agere i den nye verden – også på værdiområdet.

Nok har den økonomiske krise ikke været blid ved Europa og EU sammenlignet med f.eks. Asien, men vi er fortsat en global økonomisk magtfaktor. Det skal vi selvfølgelig bringe i spil i forfølgelsen af alle vores udenrigspolitiske interesser. Men det stiller krav om, at vi får en mere strategisk tilgang. Det er netop den proces, som vi har iværksat med topmødet i september.

Per Clausen sagde, at når regeringen har besluttet, at vor politik over for Kina er den, der bliver vedtaget i EU, er det fantastisk vigtigt, hvilken politik der bliver ført i EU. På topmødet vedtog man nogle retningslinjer, og her er alt med, også menneskerettighederne. Men når man taler om, hvor man aktivt vil forfølge sine strategiske interesser, er menneskerettighederne ikke med. Det mente han var en nedprioritering af menneskerettighederne.

Bjarne Laustsen vidste fra en rejse, Arbejdsmarkedsudvalget havde foretaget til Kina, at et af problemerne var, at tillidsrepræsentanterne ikke var valgt af lønmodtagerne, men var udpeget af partiet. Han erkendte, at man i Kina har løftet millioner af mennesker ud af fattigdommen, men de fundamentale menneskerettigheder og faglige rettigheder er langt fra fulgt med. Derfor spurgte han, hvordan Danmark tager dette spørgsmål op, og hvad der kommer ud af dialogen med Kina.

Meta Fuglsang hæftede sig ved ordene om, at politikken skal erstattes af mere realisme, og rejste spørgsmålet: Realisme i forhold til hvad? Hvor er ambitionerne for høje, og hvor har man reguleret på forventningerne? Hun fik indtryk af, at man neddrolede ambitionerne og forventningerne. Når hun hørte udenrigsministerens svar, fik hun indtryk af, at Politikens overskrift faktisk var et fejlцитат.

Pia Adelsteen syntes, Kinaspørgsmålet var vanskeligt, idet det lød, som om det forhold, at Kina har en kraftig økonomisk vækst, gør, at EU er villig til at gå på kompromis med hensyn til menneskerettigheder og demokrati, fordi vi er så glade for samhandelen.

Anne-Marie Meldgaard pegede på, at menneskerettigheder også indbefatter ytringsfrihed, og nævnte, at det spørgsmål var kommet op i anledning af den behandling, Kina havde udsat Liu Xiaobo for, efter at han havde fået Nobels fredspris. Derfor er det utroligt vigtigt, at Danmark positionerer sig i forhold til værdidebatten – også over for Kina.

Udenrigsministeren oplæste i svaret til Per Clausen konklusionerne fra det møde i Det Europæiske Råd, der havde været den 16. oktober 2010, hvor det er nævnt, at man skal samarbejde på en lang række områder, herunder menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder. For hende var det afgørende, idet det viser, at EU ikke på nogen måde slækker på værdipolitikken. Men vi erkender, at vi skal blive mere effektive.

Det er selvfølgelig vanskeligt at udtale sig skråsikkert om, hvad der kommer ud af dialogen med Kina, sagde udenrigsministeren til Bjarne Laustsen, men hun ville nævne tre konkrete eksempler på nyere kinesisk lovgivning på området:

1. Den kinesiske lovgivning, som trådte i kraft i 2004, der handler om at modvirke, at tilståelser fremkommet under tortur kan anvendes til domfældelse.
2. I juni 2006 vedtog den kinesiske regering en lov, der forbyder køb og salg af organer uden skriftligt samtykke fra donorerne.
3. I 2007 blev der vedtaget en lov om forbedring af arbejdstageres rettigheder i Kina.

Vi opfordrer fortsat Kina til at ratificere FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder.

I svaret til Meta Fuglsang sagde udenrigsministeren, at man kunne spørge, hvad meningen var med at komme i samråd og i svaret ti gange sige, at vi

3. Europaudvalgs møde 22/10-10

lægger vægt på værdipolitikken, når Meta Fuglsang tilsyneladende ikke hørte efter svaret. Hvis Meta Fuglsang fulgte med i, hvad der foregik i FN's menneskerettighedsråd og rundt omkring i verden, ville hun vide, at problemet er, at menneskerettighedssituationen bliver forringet, og at ytringsfriheden bliver sat under pres. Derfor må vi erkende, at hvis værdierne betyder noget for os, må vi arbejde på en anden måde, hvis vi vil have indflydelse. Når en lang række økonomier vokser, overhaler de os indenom økonomisk, og så har vi ikke længere så store økonomiske magtmidler. Det bliver brugt mod EU, hvis 27 landes udenrigsministre rejser rundt i verden og ikke siger tingene på samme måde. Derfor er det afgørende, at EU nu har en fast repræsentant, der kan føre den dialog, der skal føres – bl.a. med Kina. Det var på denne baggrund, udenrigsministeren sammen med sin tyske kollega havde sendt et brev til Ashton og sagt, at vi bliver nødt til at stå stærkere i menneskerettighedsdebatten. Vi skal også i forhold til FN's menneskerettighedsråd være langt mere offensive. Det var det, hun mente, når hun talte om ny realisme. Der er ikke nogen uenighed om, hvor væsentlige de ideer er, som de europæiske lande bygger på. Det handler om, hvordan vi fremmer dem bedst muligt.

Udenrigsministeren pointerede, at det ikke var hende, der havde lavet den overskrift, der stod i Politiken.

Med hensyn til det spørgsmål om nobelpristageren Liu Xiaobo, som Anne-Marie Meldgaard rejste, henviste udenrigsministeren til, at hun havde hilst det velkomment, da Nobels fredspris blev givet til den kinesiske menneskeretsforkæmper for hans lange og ikke-voldelige kamp for menneskerettighederne. EU har også tidligere i forbindelse med Liu Xiaobos domfældelse givet udtryk for sin holdning og har som led i dialogen opfordret Kina til at acceptere den kinesiske forfatnings bestemmelser om ytringsfrihed.

På den ene side anerkender vi, som Bjarne Laustsen er inde på, at der er sket fremskridt på menneskerettighedsområdet de seneste 30 år, men behandlingen af Liu Xiaobo er et eksempel på, at der er behov for yderligere fremskridt. Vi lægger meget vægt på, at der sker en koordinering på EU-plan, men Danmark rejser naturligvis også menneskeretsspørgsmålet bilateralt.

Per Clausen forstod udenrigsministerens svar sådan, at hun bekræftede, at efter ikrafttrædelsen af Lissabontraktaten var det slut med at have selvstændige udenrigspolitiske standpunkter fra Danmarks side. Så meget desto vigtigere bliver det, hvilken politik EU fører.

Udenrigsministeren siger, at menneskerettigheder er et af de vigtigste temaer i dialogen med Kina, men det fandt Per Clausen ikke rimede med, at menneskerettighederne ikke er nævnt i topmødekonklusionerne, når det drejer sig om EU's vigtigste strategiske interesser. Han tilføjede, at hele den internationale presse åbenbart også havde misforstået topmødekonklusionerne.

Meta Fuglsang hørte udenrigsministeren sige, at der ikke er tale om at nedrosle menneskerettighederne, men om at gå en anden vej i værdipolitikken. Menneskerettigheder kommer ikke af sig selv. Derfor ville hun gerne have

3. Europaudvalgsmøde 22/10-10

udenrigsministeren til at bekræfte, at menneskerettighederne ikke bliver nedroslet, og at vi tager dem med, når vi forhandler på konkret niveau.

Udenrigsministeren pointerede, at Ashton er repræsentant for de 27 medlemslande, men Danmark vil selvfølgelig fortsat spille aktivt ind med forslag til, hvordan vi kan forbedre EU's indsats.

I svaret til Per Clausen oplæste udenrigsministeren igen konklusionerne fra Det Europæiske Råd, hvoraf det fremgår, at Europa i højere grad skal fremme sine interesser og værdier. Hun henviste også til den pressemeddelelse, som Barroso og Van Rompuy havde udsendt efter deres møde med den kinesiske premierminister.

Udenrigsministeren gentog i svaret til Meta Fuglsang, at der ikke er tale om at nedrosle menneskerettighederne, men at spørgsmålet er, hvordan vi bedst varetager dem.

Lone Dybkjær var ikke i tvivl om, at det ville være en fordel, hvis EU kunne tale med én stemme, men strategien må gå ud på noget mere end, at EU skal tale med én stemme. Derfor opfordrede hun udenrigsministeren til at overveje, hvordan man kan gøre noget mere konkret i de fortrolige forhandlinger, der bliver med Kina.

Udenrigsministeren syntes, Lone Dybkjær havde ramt hovedet på sømmet. Hvis Kina vil have noget af os, vil vi have noget til gengæld. Disse forhandlinger er imidlertid fortrolige.

FO Punkt 4. Rådsmøde nr. 3042 (landbrug og fiskeri) den 26. oktober 2010

Fødevarerministeren: Jeg forelægger én sag til forhandlingsoplæg. Det drejer sig om punkt 1 om fiskerimulighederne i Østersøen for 2011. De øvrige punkter er til orientering.

FO 1. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2011 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen

– *Politisk enighed*

KOM (2010) 0470

Rådsmøde 3042 – bilag 1 (samlenotat side 2)

KOM (2010) 0470 – bilag 1 (grundnotat af 8/10-10)

EUU alm. del (10) – spørgsmål 13-20

Fødevarerministeren: Forslaget vedrører fastsættelse af fiskerimuligheder for fiskeriet i Østersøen for 2011. Forslaget er på rådsmødet med henblik på politisk enighed.

Kommissionen har fremsat sit forslag om kvoter på grundlag af den videnskabelige rådgivning fra ICES, forvaltningsplanen for torsk og politikerkklæringen, som Kommissionen fremlagde på rådsmødet i juni.

For torsk følger Kommissionen den flerårige plan. Hvilket betyder en forøgelse af torsk kvoten på 15 pct. i den østlige del af Østersøen og en forøgelse på 6 pct. i den vestlige del.

Derudover reduceres havdagene med 10 pct. i den vestlige del af Østersøen.

For sildekvoten i den vestlige del af Østersøen foreslår Kommissionen en reduktion på 30 pct.. På de resterende bestande vil jeg henvise til tabellen i samlenotatet. Tabellen giver et overblik over den videnskabelige rådgivning og Kommissionens politikerkklæring sammenholdt med Kommissionens forslag.

Kommissionen foreslår endvidere at ændre bestemmelserne for landing af usorterede bifangster i industrifiskeriet.

Fra dansk side støtter vi overordnet set Kommissionens forslag. Jeg er helt enig i at følge forvaltningsplanen for torsk i forhold til at fastsætte kvoten for torsk og havdage.

Der er dog særligt et punkt, hvor jeg er skuffet over Kommissionens forslag. Jeg havde gerne set, at Kommissionen havde givet et incitament til et mere selektivt fiskeri efter torsk.

Det kunne ske efter samme model som i Nordsøen ved, at der blev stillet en 5 pct. kvotepræmie til rådighed for medlemsstater og fiskere, der deltager i projekter med fuldt dokumenteret fiskeri. Det bliver en knast i forhandlingerne.

I den vestlige østersø støtter jeg en reduktion i havdagene som fastlagt i forvaltningsplanen for torsk. En række mindre garnfartøjer har dog problemer med at

3. Europaudvalgsmøde 22/10-10

have tilstrækkeligt med havdage. Og jeg mener, at der med respekt for behovet for reduktion af det samlede fiskeritryk bør findes en løsning for de mindre fartøjer i form af muligheden for en omfordeling af havdage på nationalt niveau.

Kommissionen har også lagt op til, at bifangster i industrifiskeriet skal afskrives på kvoterne for konsumfisk. Jeg er positiv over for en mere præcis opgørelse af fangsterne i industrifiskeriet. Men det må gøres på en måde, så de usorterede bifangster i det småmaskede fiskeri ikke skal afskrives på konsumkvoterne, der følger den historiske fordeling. Derfor ønsker vi fra dansk side at opretholde de nuværende bestemmelser eller en anden løsning, der opretholder den historiske fordeling af konsumkvoterne.

For sild i den vestlige østersø støtter vi, at man følger den biologiske rådgivning og Kommissionens politikerkklæring. Bestanden fiskes både i vestlige østersø og i Skagerrak/Kattegat, og vi vil arbejde for at opretholde den historiske fordeling mellem de to områder. Det betyder en reduktion på 13 pct. i vestlige østersø i stedet for 30 pct., som Kommissionen foreslår.

Grundlæggende mener jeg, at det er meget uheldigt, at der ikke er fastlagt forvaltningsplaner for sild, brisling og laks i Østersøen. Derfor vil vi fra dansk side gentage over for Kommissionen, at der snarest bør fremsættes forslag til forvaltningsplaner.

Det bliver vanskelige forhandlinger, men jeg regner med, at vi vil kunne nå et kompromis i næste uge.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går derfor ud på, at man fra dansk side tilslutter sig forslaget eller et kompromisforslag, der kan vedtages med kvalificeret flertal, idet vi vil arbejde for:

- At der stilles en 5 pct. kvotepræmie til rådighed for medlemsstater og fiskere, der deltager i projekter med fuld dokumenteret fiskeri.
- At kvoterne for torsk 2011 fastsættes på baggrund af forvaltningsplanen for torsk.
- At havdagene i den vestlige østersø reduceres i overensstemmelse med forvaltningsplanen for torsk, men at der samtidig med respekt af behovet for reduktion af det samlede fiskeritryk arbejdes for en løsning for de mindre fartøjer i form af muligheden for en national omfordeling af havdage.
- At reglerne for usorterede bifangster i industrifiskeriet opretholdes – eller en anden løsning der opretholder den historiske fordeling af konsumkvoterne.
- At vi for så vidt angår sild i den vestlige østersø støtter, at TAC'en fastsættes i overensstemmelse med den biologiske rådgivning og Kommissionens politikerkklæring, idet Danmark samtidig vil arbejde for en opretholdelse af den historiske fordeling mellem Østersøen og Skagerrak/Kattegat.
- At vi anmoder Kommissionen om snarest muligt at fremsætte de planlagte forslag til forvaltningsplaner for de pelagiske bestande samt laks.

Bjarne Laustsen gik ud fra, at de mindre garnfartøjer, som fødevareministeren gerne ville give nogle flere havdage, fordi de ikke kunne nå at opfiske deres kvote, stod for et mere skånsomt fiskeri end de store trawlere. Han mente ikke, problemet kunne løses, før man fik et helt nyt system i fiskeripolitikken.

Han nævnte sagen med fiskerne ved Gilleleje, som havde haft svært ved at finde ud af, hvor man måtte fiske, og spurgte, om noget tilsvarende kunne ske i Østersøen. Han ville gerne vide, om der de seneste år havde været en mindre kontrol fra dansk side i Østersøen.

Bjarne Laustsen pegede på, at mange forarbejdningsindustrier var flyttet til Polen og Litauen, og spurgte, om der var mange af de danske kuttere, som landede deres fangst disse steder. Derfor spurgte han, om der var den tilstrækkelige kontrol med, at de ikke afsatte de fisk sort, som de fangede udover dem, de havde kvote til.

Nu oplever vi, at torsken har det bedre i nogle dele af Østersøen. Derfor skal fiskerne også have lov til at fange nogle flere torsk. Det er fornuftigt. Bjarne Laustsen ønskede, at fiskerne tog et større ansvar for deres eget erhverv, men for ikke at slække på kontrollen måtte man f.eks. indføre kameraovervågning.

Pia Adelsteen forstod, at havdagene havde noget at gøre med, at man ikke skulle forstyrre fiskene så meget, men pegede på, at en fisker har omkring 160 havdage, mens andre mennesker arbejder omkring 220 dage om året. Hun spurgte, hvorfor man ikke kunne nøjes med at regulere fangsterne ved hjælp af kvoter. Hun var enig med fødevareministeren i, at det ville være godt at foretage en national omfordeling af havdagene til fordel for de mindre garnfartøjer. Hun syntes også, det var fornuftigt med en bonuskvoteordning, hvis man har overvågning. Hun spurgte, om fødevareministeren mente, man kunne komme igennem hermed i forhold til EU.

Hun forstod, at når man satte kvoten op for torsk, er det fordi torskebestanden har det rigtigt godt, men kvoten må ikke stige mere end 15 pct. på grund af de aftaler, man har indgået.

Per Clausen syntes ikke, fødevareministerens oplæg lød så tosset. Han spurgte, om den gene, man påfører de små fiskere, som har brug for at komme på havet i flere dage, er unødvendig.

Fødevareministeren sagde i svaret til Bjarne Laustsen, at det tager længere tid for de små garnfartøjer at fiske deres kvote, end det gør for de store trawlere. Derfor mente han, man inden for den nationale ramme for havdage godt kunne tage nogle fra de store trawlere og give dem til de små garnbåde, så de kan nå at fange den kvote, de har.

I relation til de spørgsmål, der var stillet vedrørende kontrol i Østersøen, omdelte fødevareministeren et kort over Østersøen, som viste de tre lukkede områder, hvor det i perioden fra 1. maj til 31. oktober er forbudt at fiske. I Bornholmerdybet er kontrollen delt, og Danmark har ansvaret for at kontrollere en del af fiskeriet i Bornholmerdybet. Det er foregået på 6 datoer i 2010. Fiskeridirektoratet benytter sig af satellitovervågning ved planlægning af den-

3. Europaudvalgs møde 22/10-10

ne kontrolindsats. Foruden den nationale kontrol er disse områder også udpeget som fokusområder i det samarbejde, der foregår under kontrolagenturet. Kontrollen foretages af Danmark, Sverige, Polen, Litauen og Tyskland, og Polen og Sverige foretager derudover flyovervågning. Det er Fiskeridirektoratets vurdering, at fiskerne i høj grad efterlever reglerne i disse fokusområder i Østersøen. Men det ville være lidt voldsomt, hvis fødevareministeren på grundlag heraf skulle garantere, at der ikke foregår noget ulovligt fiskeri.

Fødevareministeren havde ikke nogen tal for, hvor mange fisk forarbejdningsindustrierne i Polen og Litauen modtager fra danske fiskere, men det er ICES' vurdering, at der er kommet godt styr på de urapporterede – dvs. ulovlige – landinger i Østersøen. Det er nok baggrunden for, at bestanden har fået det bedre.

I svaret til Pia Adelsteen sagde fødevareministeren, at havdage er en indsatsbegrænsning, som supplerer kvotebegrænsningen. I Skagerrak/Kattegat kalder man det kilowatdage.

Fødevareministeren ville være meget forsigtig med at gætte på, hvad der kunne lykkes i forhandlingerne i EU, men han ville være stædig, når han kæmpede for de små garnbåde.

Det er rigtigt, at man for de bestande, hvor der foreligger forvaltningsplaner, kun kan ændre med plus/minus 15 pct. Når der for brisling sker en reduktion på 30 pct., hænger det sammen med, at der ikke foreligger forvaltningsplaner for brisling.

Fødevareministeren mente, at det, vi gerne vil have ændret, har vi gode begrundelser for. Det drejer sig om at tilgodese de mindre garnfartøjer og om at fordele sildekvoten lidt bedre imellem den vestlige østersø og Kattegat. I den forbindelse gjorde han opmærksom på, at det er den samme sild, som vandrer, og at kvoten ligger inden for det, bestanden kan tåle.

Per Clausen sagde, at han denne gang kunne støtte fødevareministerens forhandlingsoplæg.

Bjarne Laustsen pegede på, at en række forarbejdningsvirksomheder på Bornholm var lukket ned. Hvis der ikke foregår nogen kontrol til søs, er der kun landingskontrollen tilbage, og hvis der i Polen og Litauen er et parallelt system, hvor man kan sælge de fisk, man ikke har kvoter til, så bliver de ikke opdaget. Han gik ud fra, at fødevareministeren var interesseret i at komme ulovligheder til livs. Han forstod, at vi kun havde udført dansk kontrol i Østersøen i 6 dage i 2010. Derudover er der en EU-kontrol, men de har ingen skibe. I den forbindelse henviste han til den diskussion, der have været i anledning af at man flyttede Havørnen fra Østersøen. Fiskerne ved udmærket, hvor fiskerikontrolskibene befinder sig.

Pia Adelsteen forstod, at da der foreligger en forvaltningsplan for torsk, kan kvoten ikke stige med mere end 15 pct., mens man godt kan skære kvoten for brisling ned med 30 pct. Men torsk spiser brislinger. Derfor havde hun lidt svært ved at se logikken.

3. Europaudvalgsmøde 22/10-10

Fødevareministeren gjorde opmærksom på, at der er tre lande, som har ansvaret for kontrollen i Bornholmerdybet: Danmark, Sverige og Polen. Derudover er der overvågning fra EU, som bl.a. har sat fokus på dette område. Der er også flyovervågning fra Sverige og Polen. Fødevareministeren ville holde sig til Fiskeridirektoratets vurdering, som er, at fiskerne i høj grad efterlever reglerne i forbudsområderne i Østersøen. I øvrigt henviste han til, at ICES har rapporteret, at der er meget få urapporterede landinger.

I svaret til Pia Adelsteen bekræftede fødevareministeren, at der ikke foreligger en forvaltningsplan for brisling, men man har nogle bestandsmål. Pia Adelsteen har ret i, at torsk spiser brisling.

Bjarne Laustsen takkede for, at fødevareministeren havde omdelt et kort over Østersøen. Han forstod, at når fødevareministeren ikke ville komme nærmere ind på kontrollen, var det fordi der er sket en nedgang i kontrolindsatsen fra dansk side i Østersøen. På den baggrund betegnede han det som fantastisk, at man kan sige, at man vurderer, at der ikke foregår noget, der ikke bør foregå.

Socialdemokraterne kan støtte forhandlingsoplægget.

Med hensyn til havdage og kilowatdage henviste Bjarne Laustsen til, at man såvel i Fødevareudvalget som i Europaudvalget havde været inde på, at vi må over til et helt andet system, hvor man kigger på fisketrykket og fangstkvoter og ikke blander sig i, hvor mange dage fiskerne er på havet.

Fødevareministeren pointerede, at den samlede kontrolindsats i Østersøen ikke er gået ned.

Han var helt enig i, at vi skal over til et system med fangstkvoter og kameraovervågning. Det fremgik også af hans første indlæg. Men han tilføjede, at det er et punkt, hvor der bliver tale om hårde forhandlinger.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det.

2. Konsultationer mellem EU og Norge om fiskerimuligheder for 2011

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3042 – bilag 1 (samlenotat side 7)

Fødevareministeren: Rådet skal drøfte de forestående forhandlinger med Norge om en ny fiskeriaftale for 2011. Fiskeriaftalen er af stor betydning for de danske fiskere. I forhandlingerne med Norge støtter jeg fastsættelse af kvoterne for 2011 på grundlag af den videnskabelige rådgivning og fastlagte forvaltningsplaner.

Derudover er det også vigtigt, at vi fortsat presser på for at reducere discarden af torsk i Nordsøen og Skagerrak. Derfor vil jeg arbejde for, at der også i 2011 afsættes en kvotepræmie for torsk. Kvoten skal kunne tildeles de fiskere, der påtager sig at fiske under en ordning, hvor alle fangster skal afskrives på kvoten under fuld dokumentation.

Jeg ønsker kvotepræmien, der er afsat til fiskeri med fuld dokumentation, forøget i forhold til de 5 pct., der er gældende i år. Ordningen kan eventuelt udvides til andre arter som for eksempel kuller og hvilling.

3. Forberedelse af årsmøde i Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT) i Paris den 17. - 27. november 2010

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3042 – bilag 1 (samlenotat side 11)

Fødevareministeren: Der skal i november 2010 være årsmøde i den internationale kommission for bevarelse af tunfiskebestanden i Atlanterhavet også kaldet ICCAT. Organisationen dækker fiskeriet efter tun i Atlanterhavet og Middelhavet. På årsmødet i ICCAT i 2009 blev der vedtaget en reduktion af fiskerimulighederne for tun fra 22.000 tons i 2009 til 13.500 tons i 2010 sammen med reduktioner i fiskerikapaciteten.

Det fremgår af den seneste videnskabelige rådgivning for tun, at der er sket en reduktion af fiskeridødeligheden. Det er dog ikke muligt på nuværende tidspunkt fuldt ud at vurdere foranstaltningernes virkning på bestanden. På årsmødet i ICCAT skal der træffes beslutning om fastsættelse af kvoter for 2011 samt eventuelt andre forvaltningsforanstaltninger.

Vi afventer nu Kommissionens oplæg til det kommende årsmøde i ICCAT, hvor vi støtter Kommissionens bestræbelser på at opnå et bæredygtigt fiskeri efter tun.

Meta Fuglsang spurgte, hvor aktivt regeringen havde tænkt sig at gå ind i forhandlingerne om tun i Middelhavet, og hvilke kvoter vi ville støtte, idet hun gjorde opmærksom på, at man må beskytte gydeområdet.

Fødevareministeren forventede, at Kommissionen ville foreslå en reduktion af TAC for tun, og var enig i, at der er behov for en yderligere reduktion af kvoten for tun for at opnå en bæredygtig udnyttelse inden 2020. Det er et område, vi er opmærksomme på.

4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)

– *Præsentation*

KOM (2010) 0537

Rådsmøde 3042 – bilag 1 (samlenotat side 13)

5. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 73/2009 om fælles regler for den fælles landbrugspolitik s ordninger for direkte betalinger til landbrugere og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere

– *Præsentation*

KOM (2010) 0539

Rådsmøde 3042 – bilag 1 (samlenotat side 16)

Fødevareministeren: Jeg vil tage punkt 4 og punkt 5 sammen. Kommissionen vil præsentere forslaget om tilpasning af landdistriktsforordningen og forslaget om tilpasning af forordningen om direkte betalinger.

Forslagene indeholder tekniske tilpasninger og i mindre omfang forenkling af lovgivningen. Derudover foreslår Kommissionen også en generel tilpasning af de to forordninger til Lissabontraktatens bestemmelser om delegerede retsakter og komitologi.

For begge forslagene gælder det, at vi fra dansk side gerne havde set yderligere forenkling. Kommissionen kunne godt have været lidt mere ambitiøs. Men der udestår en teknisk gennemgang af forslagene. I første omgang vil vi notere os Kommissionens præsentation af forslagene.

7. Siden sidst

Fødevareministeren: Under siden sidst vil jeg nævne, at der er oversendt et grundnotat om forslag til tilpasning af direktivet om frugtjuice. Forslaget er grundlæggende en tilpasning til internationale standarder og de standarder, der allerede anvendes fra branchens side.